

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :

Datum : Oktober 2021
Bijlage(n) :

Aan Mevrouw Katrien VERHEGGE

Administrateur-generaal Jeugdhulp – Opgroeien

Hallepoortlaan 27

1050 BRUSSEL

Betreft : Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) – Advies vrijwilligerswerk en nachtoppas

Geachte Mevrouw Administrateur-generaal,

De HRV heeft uw schrijven met een vraag voor advies met betrekking tot het toepassingsgebied van de vrijwilligerswet, en meer bepaald met betrekking tot de uitzondering zoals omschreven in artikel 12 van deze wet, goed ontvangen.

De vraag of vrijwilligers-nachtoppassers inslapend in een jeugdvoorziening gevat worden door deze uitzondering, moeten we negatief beantwoorden. De HRV was nooit een voorstander van een invulling van uitzonderingen via artikel 12 van de vrijwilligerswet en heeft er steeds voor gepleit de uitzonderingen strikt en afgebakend te houden. De kostenvergoeding waarin de wet betreffende de rechten van vrijwilligers voorziet, is alleen bedoeld om de kosten van de vrijwilliger te dekken en niet om hem of haar, hoe gering ook, te belonen voor zijn of haar diensten.

Het is immers duidelijk dat de wetgever, bij het regelen van deze uitzondering deze louter instelde voor organisaties in de gezondheidssector en niet voor andere organisaties. Deze regeling heeft noch als doel om poorten te creëren voor het vrijwilligerswerk, noch om in een mogelijkheid te voorzien om betaalde functies door vrijwilligers te laten vervullen.

Bovendien geldt het koninklijk besluit van 20 december 2018 tot verhoging van het jaarlijks kostenplafond, zoals bepaald in artikel 10, eerste lid van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers, voor bepaalde categorieën van vrijwilligers, enkel voor de nachtzorg, "d.w.z. het slapen bij hulpbehoevenden thuis, en de dagopvang van deze personen, volgens de door elke Gemeenschap vast te stellen procedures en kwaliteitscriteria."

Het gaat dus uitsluitend om de diensten van nachtoppas bij personen thuis die hulp nodig hebben, niet om de nachtoppas in een residentiële instelling.

De HRV stelt dus uitdrukkelijk dat de regelgeving niet van toepassing is op inslapende vrijwilligers in voorzieningen voor jeugdhulp. We zouden aan het Agentschap Opgroeien willen vragen om er mee over te waken en de jeugdvoorzieningen duidelijk en consequent te informeren over de vrijwilligerswet en haar toepassingsgebied.

Uit de praktijk vangen we immers op dat de betaling van de kostenvergoedingen van vrijwilligers die nachtoppas verrichten in verschillende voorzieningen niet correct verloopt, waardoor men in feite niet langer van vrijwilligers kan spreken maar eerder van (laag)betaalde krachten. Het verkeerdelijk inzetten van vrijwilligers kan negatieve consequenties hebben voor zowel de persoon die vermoedt dat hij vrijwilligerswerk doet als voor de organisatie die een andere soort activiteit organiseert dan vrijwilligerswerk.

De HRV moedigt uw sector aan om een antwoord te vinden op de volgende vragen:

- Waarom wilt u het plafond van de kostenvergoeding van vrijwilligers voor nachtdiensten verhogen?
- In welke behoefte voorziet dit?
- Als dit te wijten is aan het feit dat het moeilijk is vrijwilligers te vinden om deze taken te vervullen, is een hogere kostenvergoeding dan wel de juiste oplossing?
- Zou een verhoging van de kostenvergoeding de inzet en motivatie van uw vrijwilligers niet verstoren?
- Hebben uw organisaties de capaciteit/bereidheid om op lange termijn hogere kostenvergoedingen te betalen?

Vanzelfsprekend zijn we steeds bereid om in gesprek te gaan met uw diensten.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

Bernard HUBIEN